

Hoe duurzaam is de oogst van biomassa?

Jan den Ouden

Wageningen Universiteit

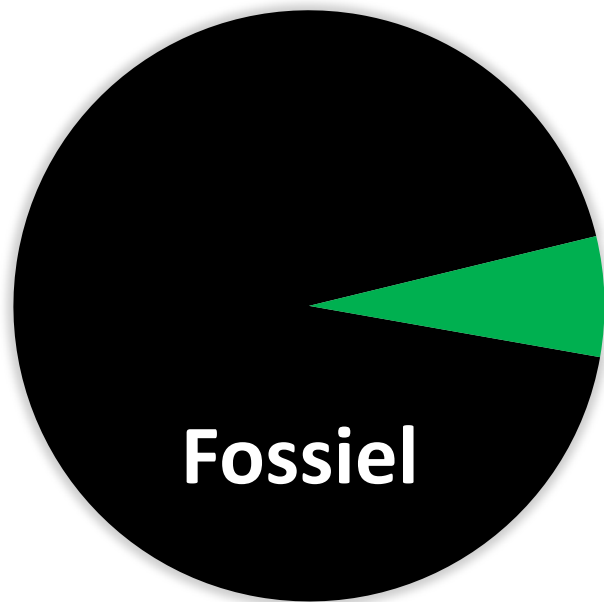

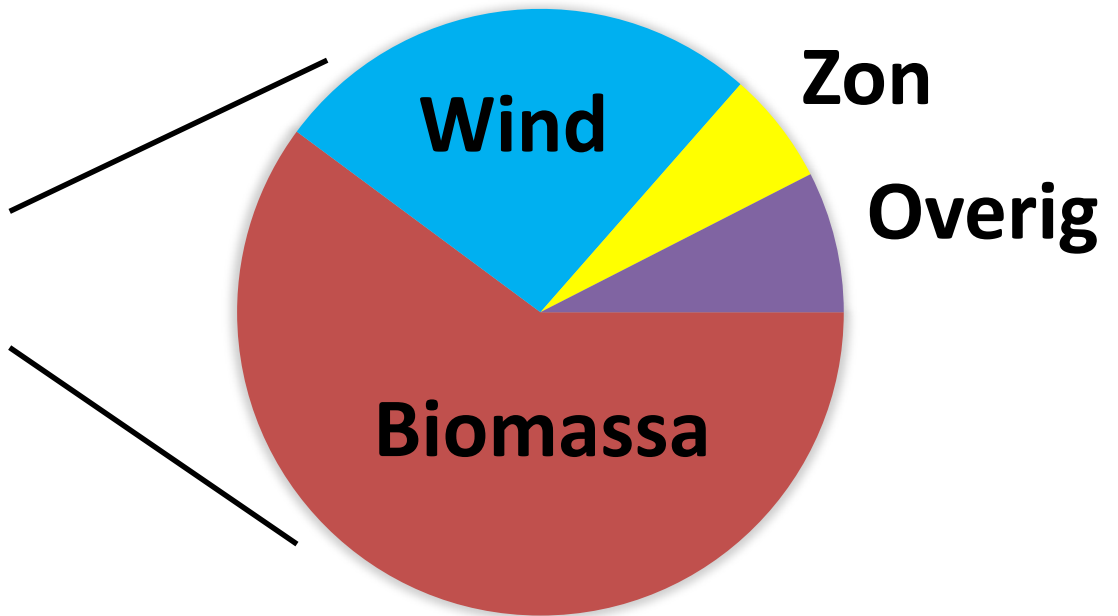
- Houtvolume en energievraag
- Kringlopen voedingsstoffen

ENERGIEVERBRUIK NEDERLAND

DUURZAME ENERGIE NEDERLAND

Biomassa = 4% van energieverbruik

Biomassacentrale Diemen

200.000 ton houtpellets per jaar

Staatsbosbeheer

50.000 ha productiebos

Jaarlijkse groei = $8 \text{ m}^3/\text{ha}$

= $400.000 \text{ m}^3/\text{jr}$

$\approx 200.000 \text{ ton / jr}$

200.000.000 kg pellets

X

Energieinhoud 1 kg = 18.000.000 J

X

Verbrandingsefficiency = 85%

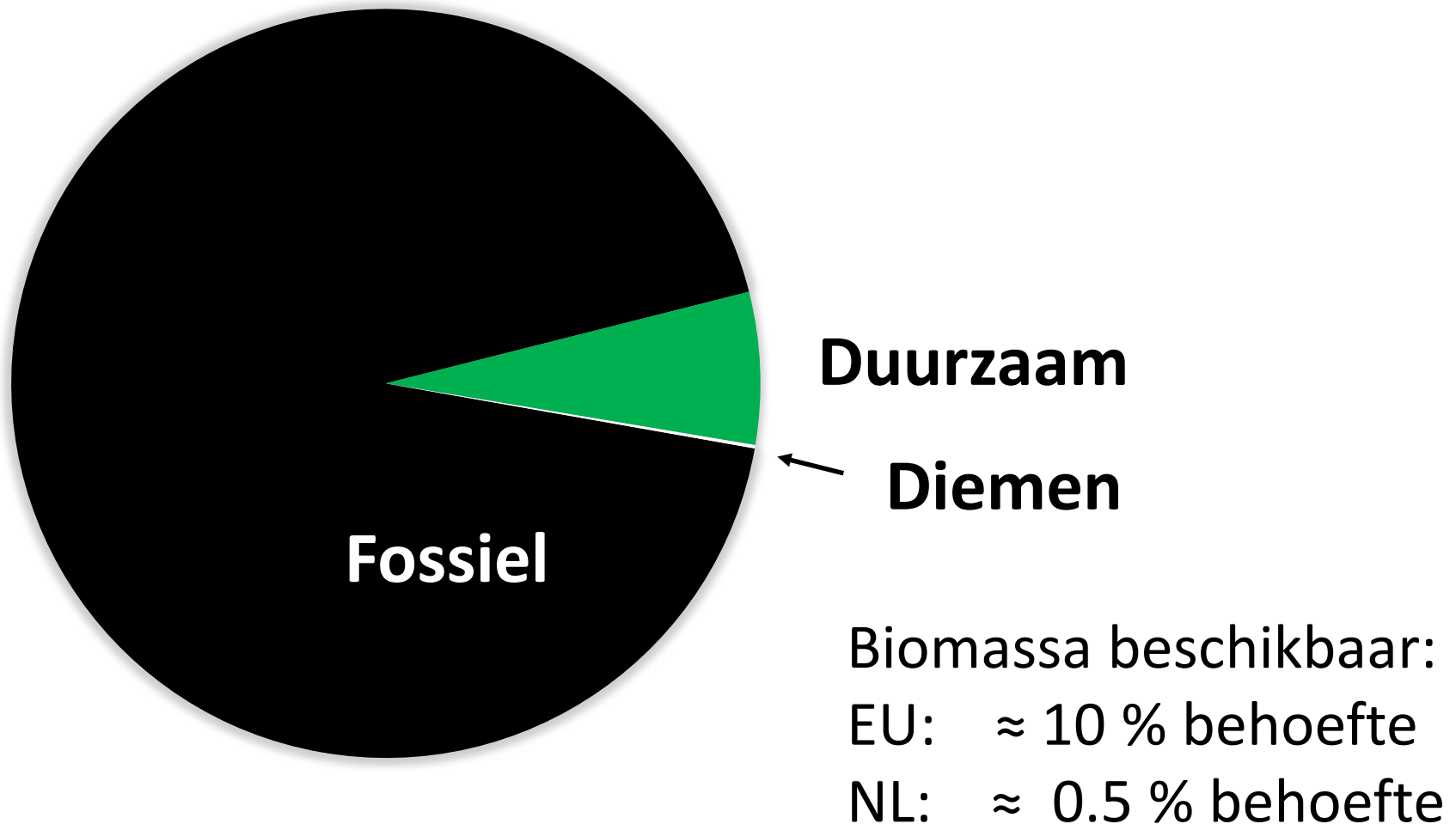
=

3.000.000.000.000.000 J

=

3.000.000 GJ

Energie-opbrengst Diemen ≈ 3.000.000 GJ

Internationaal Energie Agentschap:

Global energy demand rose by 2.3% in 2018, its fastest pace in the last decade

---

26 March 2019

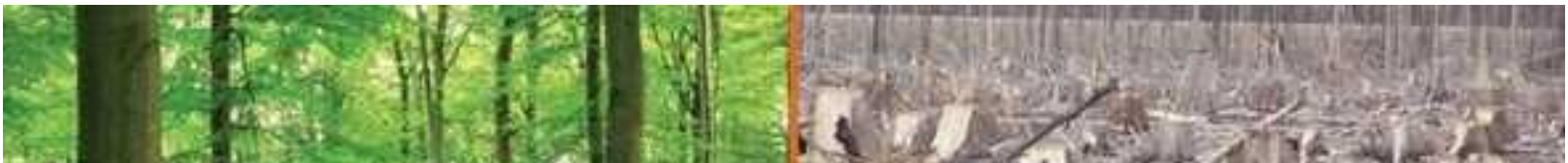

Een paar constateringingen

- Biomassa is geen serieuze kandidaat om onze honger naar energie te stillen.
- Besparing is de belangrijkste weg.
- Hout is/wordt veel belangrijker als grondstof

NUON: “er is niet genoeg laagwaardig hout in Nederland terwijl er in andere landen juist een surplus bestaat.”

In de natuur wordt geen afval geproduceerd

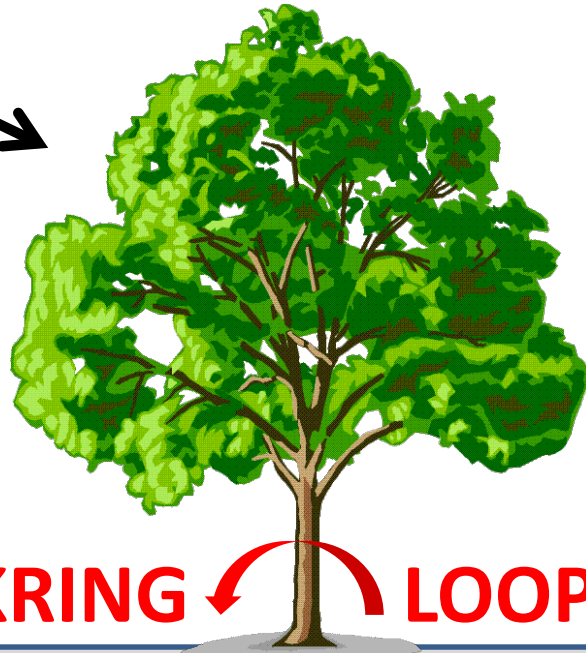

Balans voedingsstoffen

Aanvoer uit
de lucht (+)

KRING **LOOP**

Afvoer door
OOGST (-)

Aanvoer uit
VERWERING (+)

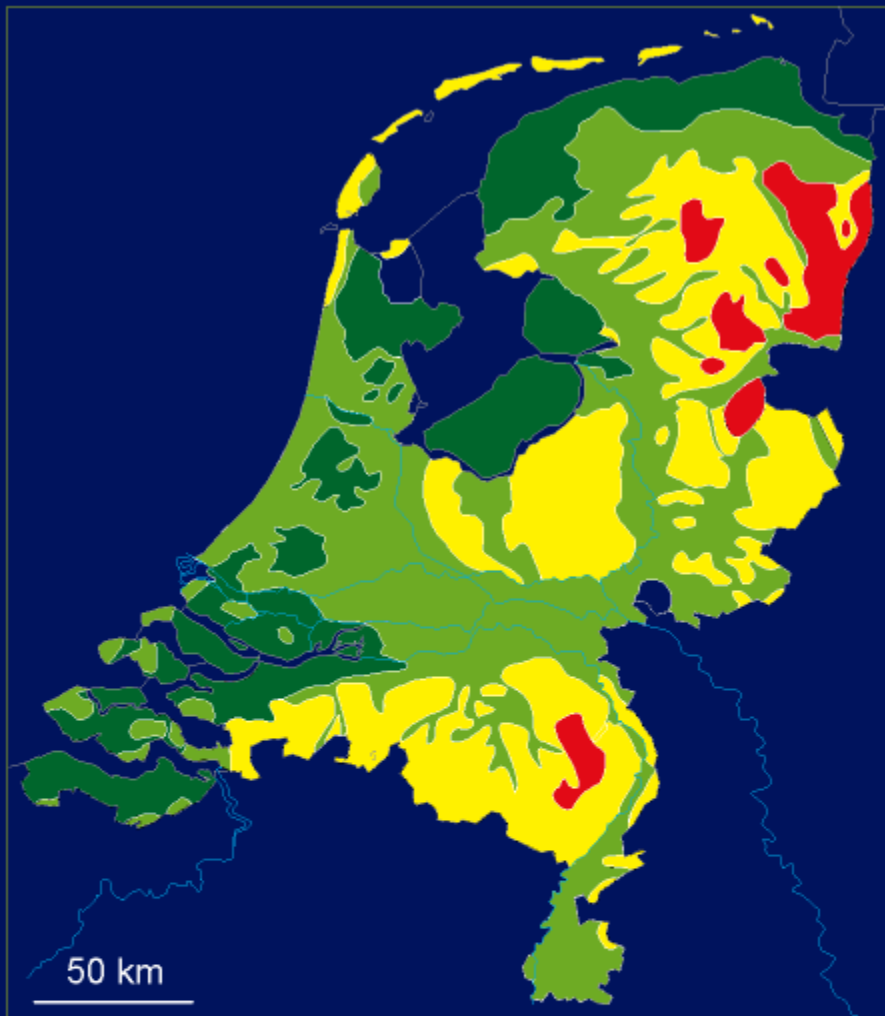

Afvoer door
UITSPOELING (-)

BODEMVOORRAAD

 extreem voedselarm	 matig voedselrijk
 voedselarm	 voedselrijk

Beschikbaarheid in de bodem van voedsel voor de plantenwereld

Bos vooral op arme bodem

Daardoor weinig voedingsstoffen beschikbaar voor groei

AANVOER

+

Uit de lucht

Uit verwerking bodemmineralen

AFVOER

-

Oogst

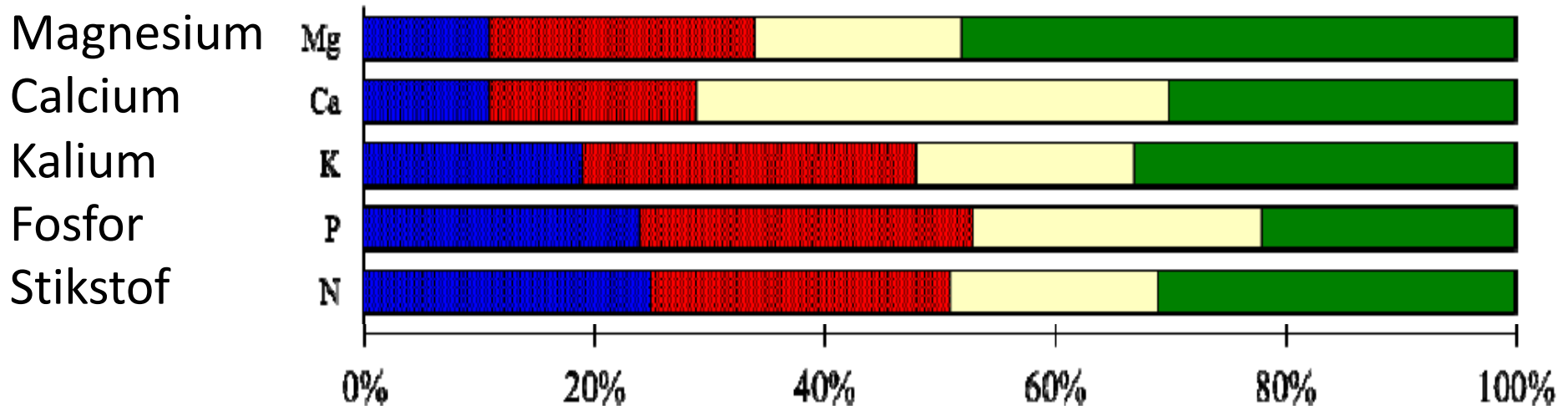
Uitspoeling naar grondwater

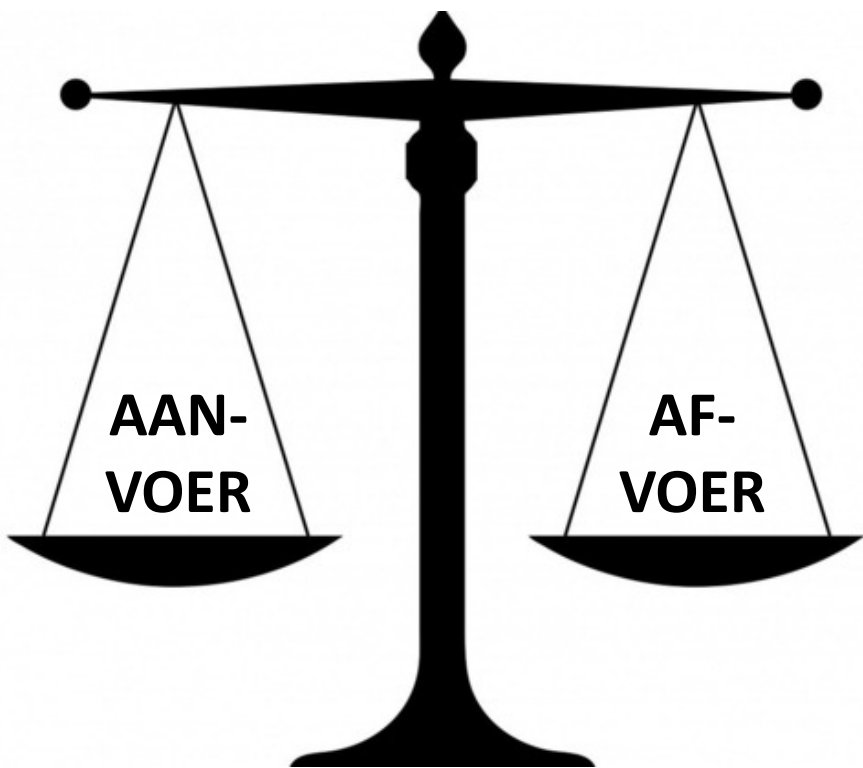

Verdeling voedingsstoffen in bomen

■ Naalden ■ Takken ■ Schors ■ Stamhout

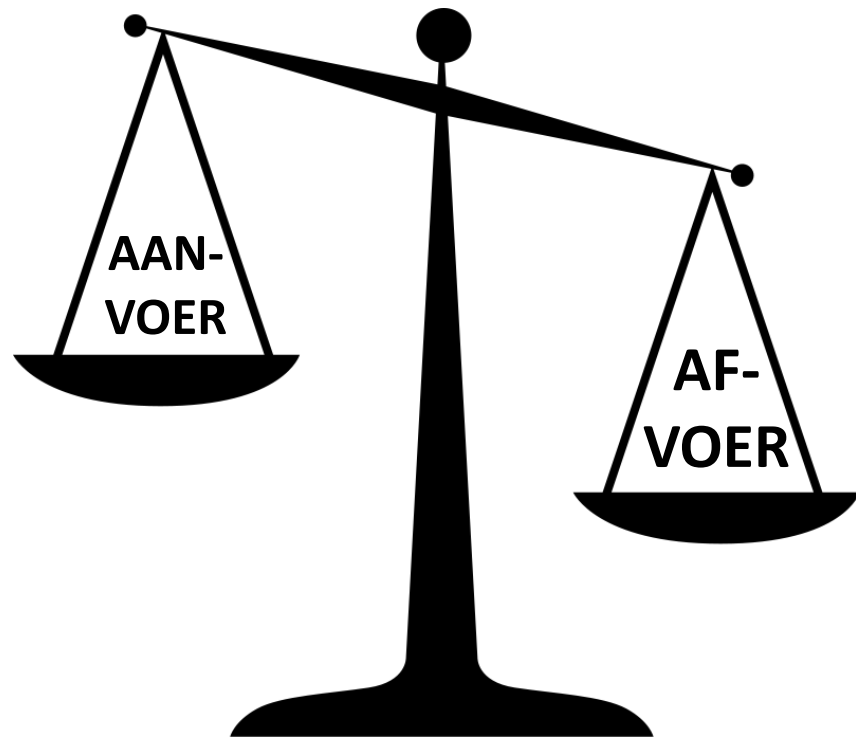

Oogst van “afval” leidt tot extra verlies van voedingsstoffen

**Alleen hoogwaardig
hout oogsten:**

Duurzame grondstof

Alle biomassa oogsten:

Uitputting van de bodem

Besluit

- Afvalhout kan nooit uit bos afkomstig zijn, omdat dit als grondstof dient voor groei.
- Oogst mag niet ten koste gaan van bodemvruchtbaarheid.
- Een grotere markt voor biomassa is een bedreiging voor de duurzame groei van bossen.

Dank voor uw aandacht